

[Jesper Simonsen.]

Samfundsforholdene atter ske, og jeg tror, at hele dette Omraade er af en saadan Natur, at det er sundt at gaa frem med passende Forsigtighed.

At Forslaget betyder et meget betydeligt Fremskridt i Forhold til den bestaaende Ordning, er der ingen Tvivl om, og saadanne Fremskridt, at jeg som det ærede Medlem Hr. Pürschel kan sige, at det, man opnaar ved at gennemføre det, er af langt overvejende Værdi for Samfundet i Sammenligning med det, man kunde forvente at opnaa ved yderligere Behandling af Lovforslaget. Jeg vil derfor meget gaa ind for, at man søger at faa Lovforslaget gennemført i denne Samling.

Det ærede Medlem Hr. Vagn Bro ønskede en grundig Behandling, og det skal man naturligvis fra alle Sider i Udvalget gaa med til; men jeg vil blot henstille, at det foregaar hurtigt, for at man kan faa Lovforslaget vedtaget i Folketinget, saa det i passende Tid kan komme over i det andet høje Ting og blive gjort færdigt i denne Samling.

Dermed tillader jeg mig at anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling i Udvalget.

Axel Dam: Ønsket om en hurtig Behandling skal jeg for mit Vedkommende imødekomme ved ikke længe at trætte de ærede Stenografer og hvem der ellers maatte finde sig foranlediget til at høre paa mit Indlæg. Jeg har jo i forrige Samling haft Lejlighed til i en længere Tale at udvikle Retsforbundets Syn paa Straffeprincipper og skal derfor nøjes med her ganske kort at resumere vort Standpunkt.

Vort Standpunkt er dette, at vi ikke betragter Staten som et højere Væsen, der har Rettigheder at gøre gældende for sit eget Vedkommende, men kun som en Magtfaktor, der skal ordne det indbyrdes Forhold mellem Borgerne og, naar dette er blevet forrykket ved Forbrydelser, da saa vidt muligt genoprette Ligevægten, om jeg saa maa sige. Derfor er vi med Hensyn til Strafprincip Tilhængere af Vederlagsprincippet, et Princip, som meget ofte forveksles af uforstaaende med Gengældelsesprincippet.

Vederlagsprincippet bygger paa det, som jeg tror alle vil indrømme er det Ønske, der ligger nærmest, naar man staar overfor en Forbrydelse, nemlig dette, at Forbrydelsen maatte være usket. Dette er jo imidlertid umuligt, vi kan ikke gøre det skete usket; men det næstbedste, mener

vi, maa da være det at bringe Forholdene saaledes i Lave igen, at der i størst mulig Grad er raadet Bod paa den Uret, der er sket, og det vil jo sige først og fremmest, at der gives Opbrejsning og Erstatning til dem, som en Retskrænkelser umiddelbart er gaaet ud over.

Det er vor Kritik overfor det nuværende Straffesystem i det hele taget og Lovgivningen, at den lægger for ringe Vægt paa den forurettede og interesserer sig næsten udelukkende for Forbryderen, for dennes private Sjæleliv og Fortid. Vi mener i nogen Grad, at det gamle Synspunkt er rigtigt, at det er Forbrydelsen, Lovene skal tage Sigte paa, og kun i anden Række Forbryderens Sjæleliv, for saa vidt det kan give Anledning til en individualiseret Behandling, formildende Omstændigheder o. lign.

I Overensstemmelse hermed maa vi anse Bødestraf, Pengestraf, for normalt at være den generelle Straf. Vel kan ikke alle Retskrænkelser opvejes med Penge, det ved vi meget vel, men noget vil dog en Værdi, som tilflyder den skadelidte, kunne trøste ham og raade Bod paa den Uret, der er sket.

Men skal Straffen væsentlig bestaa i Bøder, maa vi skelne mellem to Momenter af Bøden, den, som betegner Vederlaget til den eller de skadelidte, og den, som betegner det egentlige Strafmoment, det, som skulde foranledige den paagældende til fremtidig at afholde sig fra Forbrydelser eller Overtrædelser. Og her hilser vi med Glæde, at man for saadanne Bødestraffes Vedkommende vil tage Hensyn til vedkommende Lovovertræders Betalingsevne.

Jeg kan ikke lægge saa stor Vægt paa de Indvendinger herimod, der er fremsat af et Par af de ærede Ordførere, bl. a. ogsaa den ærede Ordfører for Venstre, der nævnte saadanne Tilfælde som Bøde for at have glemmt at have Rejsekort med sig. Den Slags Ting betragter jeg nu egentlig ikke som en Forbrydelse, jeg betragter nærmest Bøden som en Art Vederlag, man betaler for den forøgede Ulejlighed, man forvolder den paagældende Institution ved at maatte holde en saadan Kontrol. Jeg synes, det er rimeligt, at man har en saadan fast lille Bøde for den Slags Ting, ligesom man har Bøde for at køre uden Cyklelygte.

Nej, jeg tænker paa saadant noget som Ærefornærmelser overfor Medborgere. Det skal ikke være saadan, at en Rigmand har Raad til at krænke en Medborger, fordi han kan sige som saa: Den Bøde paa et Par Hundrede Kroner kan jeg sagtens betale, det